

CD-1349 DIGITAL

SUOMALAINEN VIRSI 2

Lahden kaupunginorkesteri

Osmo Vänskä

SUOMALAINEN VIRSI 2

1	Jo varhain Herra annoit (Vk 512)	2'21
	Toisinto Kuortaneelta, sov. Olli Kortekangas	
2	Saavu Jeesus suuri armon tuoja (Vk 357)	3'52
	Böömissä 1541, sov. Ilkka Kuusisto	
3	Auta oi Jeesus (Vk 385)	6'14
	Toisinto Kuortaneelta, sov. Herman Rechberger	
4	Maa on niin kaunis (Vk 30)	3'05
	Saksassa 1842, sov. Ilkka Kuusisto	
5	Oi rakkain Jeesukseni (Vk 63)	5'21
	H.L. Hassler 1601, sov. Harri Ahmas	
6	Nyt Herran hyvydestä (Vk 330)	3'00
	Toisinto Sortavalasta, sov. Kari Tikka	
7	Totuuden Henki (Vk 484)	3'34
	Saksassa 1507, sov. Kari Tikka	
8	Nyt kulkee halki korpimaan (Vk 498)	2'21
	William Mason viim.1797, sov. Kari Tikka	
9	Herraa hyvää kiittäkää (Vk 332 a+b)	2'48
	a) Heinrich Albert 1640/Ruotsissa 1820, b) Suomalainen toisinto, sov. Kari Tikka	

10	Ystävä sä lapsien (Vk 492)	2'20
	Ivar Widéen 1919, sov. Olli Kortekangas	
11	Kiitos olkoon Jumalalle (Vk 307)	5'46
	Toisinto Savosta /Armas Maasalo, sov. Harri Ahmas	
12	Taas kukkasilla kukkulat (Vk 572)	2'50
	Toisinto Raumalta, sov. Herman Rechberger	
13	Sinun luoksesi, Jeesus (Vk 557)	4'20
	Toisinto Pohjanmaalta, sov. Kalevi Aho	
14	Mua siipeis suojaan kätke (Vk 552)	3'16
	Kansansävelmä Skoonesta, sov. Ilkka Kuusisto	
15	Muistan päivää autuasta (Vk 312)	4'07
	Suomalainen toisinto, sov. Osmo Vänskä	
16	Kiitos nyt Herran (Vk 329)	2'38
	Saksassa 1642, sov. Harri Ahmas	
17	Oi Herra jos mä matkamies maan (Vk 631 a)	5'50
	Mikael Nyberg 1920, sov. Jaakko Kuusisto	

Sinfonia Lahti

Lahden kaupunginorkesteri (Lahti Symphony Orchestra)

Johtaa/conducted by **Osmo Vänskä**

Virsi, suomalaisen kristillisyyden tulkki

Tärkeänä osana virren viimeaikaista esiinnousua ovat olleet erilaiset virsilevytykset kansanmuusi-
koiden virsilaulannasta jazz- ja rocksovituksiin, koraalidraamasta orkesterisovituksiin. Virsi on taipunut eri musiikinlajien kielelle ja mahdollistanut erilaisia tulkintoja. Samalla virren perusole-
musta on kohdeltu arvosteen; se on säilyttänyt luonteensa suomalaisen kristillisyyden tulkkina.

Pinnalla oleville ilmiöille löytyy yleensä selit-
tävät syynsä, niin myös virsien tämänhetkiselle suosiolle. Yleistykset ovat aina vaarallisia, mutta uskoakseni virsi on vielä 1990-luvun yleisessä mielipiteessä edustanut ajanmukaisen musiikin lähes täydellistä vastakohtaa: virsi on koettu vanhanaikaiseksi, epäkiinnostavaksi, vieraaksi. Virteen on yhdistynyt mielikuvia yhdenmukai-
suutta edellyttävistä tilanteista, kuten hartauk-
sista koulujen saleissa ja kasarmien käytävillä.

Sodanjälkeisen, teollistuvan Suomen nuoriso otti halukkaasti vastaan amerikkalaisen rytmi-
musiikin sekä sen korostaman vapauden aatteen ja elämäntavan, Coca-colan ja James-farkut. Nuorten näkökulmasta isien arvot olivat johtaneet maailmansotaan, Hiroshimaan ja Auschwitziin. Rock merkitsi kapinaa. Maalta muuttava nuoriso täytti arvotyhjiön populaari-
kulttuurilla, jossa virrellä ei ollut juuri sijaa.

Jälkiteollisen ajan taitteessa on viimeistään selvää, että myös Rock-sukupolvi on saanut aikaan globaaleja ongelmia, kuten kehitysmaiden köyhyys, ilmastonmuutos, AIDS. Vapauden valtakunta USA on yhä enemmän maailman-

poliisi, joka vartioi voimakkeinoin Pax America-
naa, amerikkalaista kulttuuri-imperiumia, joka henkilöittyy rocktähti Michael Jacksoniin ja pika-
ruokapelle Ronald MacDonaldiin.

Kotoinen musiikkikulttuuri on alkanut nousta yhä enemmän esiin vastavaikutuksena amerikkalaiselle musiikille, joka työntyy kaikkialle. Tämä suuntaus on vain vahvistunut Euroopan integraation myötä. Suomalaista elävää musiikkikulttuuria on löydetty kansanmusiikista (Värttinä, JPP, Tallarit), Seinäjoen tangomarkkinoilta ja Suomi-rockista. Myös nostalgia on löytänyt kaiku-
pohjaa. Tätä osoittaa kotimaisten elokuvien *Kulkuri ja joutsen* sekä *Badding* saama suosio, samoin turkulaisen Sointu-levymerkin vanhojen iskelmien tulo uudelleen markkinoille.

Yhdistän suomalaisen ”virsibuumin” osaksi tätä edellä kuvaamaani laajempaa kehystä. Yksi-
puolinen monikansallisen musiikin invaasio on nostanut korostetun tarpeen etsiä kansallista musiikkikulttuuria. Samalla oman identiteetin arvostus on noussut padoksi kansainvälisten virtausten tulvalle. Virren suosio perustuu ainakin osaksi tähän, sillä se on suomalaisia syvätasolla yhdistävä kulttuurin muoto.

Tarkemmin katsoen virretkään eivät ole puhtaasti ”aitosuomalaisia”. Elävää kulttuuria ei synny suljetussa kapselissa, vaan se edellyttää vuorovaikutusta, vuoropuhelua, avoimuutta uudelle ja sen muokkaamista omaan kontekstiin sopivaksi. Tämä koskee erityisesti virttä, kirkon musiikkia, sillä kirkko on perusolemukseltaan maailmanlaaja. Kaikki kirkon hengelliset ja kulttuuriset aarteet ovat koko kirkon yhteisiä. Niinpä suomalaisten kansantoisintojen pohjalla kuuluvat

saksalaiset tai ranskalaiset koraalit.

Samalla tavoin Toivo Kuulan käyttämä kansansävelmä, *Lampaanpolska* on yhteiseurooppalaista omaisuutta. *Lampaanpolskan* taustalla soi nimittäin ”La Follia”, teema Iberian niemimaalta. La Follia on kulkeutunut pyhiinvaeltajien ja kauppiaiden mukana etelästä pohjoiseen, Espanjan Sant Jaco de Compostellasta Hämeen Renkoon ja Hattulaan sekä Pohjanmaalle. Euroopan eteläiseen kärkeen La Follia on rantautunut mahdollisesti conquistadorien mukana uudelta mantereelta. Suomeen ulottuneet amerikkalaiset musiikkivirtaukset eivät siis alkaneetkaan vasta elokuva-sävelistä ja Elvis Presleystä. Kansallinen osoittautuikin usein kansainväliseksi, se on vain osattu mukauttaa omaan kulttuuriin kontekstiin.

Lahten kaupunginorkesterin toinen virsisovistusten kokoelma sisältää 17 virttä. Virsikirjan suosituimmat virret eivät tyhjenny edes kahden levyn valikoimaan. Tästä huolimatta oheiselle LKO:n levylle on valikoitunut merkittävä osa niistä virsistä, joiden osaaminen kuuluu suomalaisen kansalaistaitoihin, kuten *Maa on niin kaunis* (30), *Totuuden Henki, johda sinä meitä* (484), *Ystävä sä lapsien* (492) sekä *Oi Herra, jos mä matkamies maan* (631).

Oheisen levyn virsistä lähes kolmannes on kansantoisintoja, Savosta (307, 312, 332b), Kuortaneelta (385, 512), Raumalta (572), ja Pohjanmalta (557). Juuri kansantoisinnoissa kuuluu suomalainen virsilaulu aidoimillaan. Niissä kuuluu veisaajien kokemus työstä ja raskaista elämäntilanteista, yhteys luontoon, maisemaan ja menneisiin polviin sekä kiittollisuus selviytymisestä ja uskoa luovasta yhteydestä.

Kansantoisinnot lähenevät kansanmusiikkia. Toisintojen juuret ovat kuitenkin yleiseurooppalaisia. Kirkon yhteiset virsimelodiat ovat taipuneet suomalaisten sävelmaun mukaiseen asuun samaan tapaan kuin 1700-luvun herrasväen asut on muokattu pitäjissä kansallispuvuiksi. Kansantoisinnoissa yleisenä piirteenä on pitkien aikarvojen pilkkominen rytmisesti elävämpään asuun ja joidenkin intervallien rakentaminen uudelleen kansanmusiikissa käytettyjen sävelkulkujen mukaan. Kansanmusiikille tunnusomaiset sävelkulut ja sävellajit ovat puolestaan varhaisempaa lainaa keskiajan kirkkolaulusta, joka on sointu Suomessakin 1000-luvulta alkaen.

Niinpä tutkija Ilkka Taitto kuulee Unto Monosen *Satunmaa* -tangon taustalla gregoriaanisen *Kyrie* (*Herra armahda*) -sävelmän. Suomalaisia koskettava musiikki rakentuikin usein kansansävelmien piirteille ja tätä kautta varhaiseen kirkkolauluun.

Toinen näkökulma oheisen levyn virsiin on niiden tyypillinen käyttötilanne. Virsien kautta avautuu muistojen matka elämäнкаarta taaksepäin tilanteisiin, joissa samat virret ovat tulkinneet uskoa elämän taitekohdissa. Oheisen levyn virsistä eräät ovat olleet tavallisia koulun aamuhartauksissa kuten pääsiäisvirsi *Oi rakkain Jeesukseni* (63), kiitosvirsi *Herraa hyvää kiittääkää* (332).

Toiset virret palauttavat mieleen ilon lapsen syntymästä ja kastejuhlasta kuten *Tuomme luokse Jeesuksen* (218 = 332), *Ystävä sä lapsien* (492) tai *Nyt kulkee halki korpimaan* (498). Valkokuiset rippilapset ovat veisanneet ensiehtoolliselle käydessään *Jo varhain Herra annoit, meill’*

osan iäisen (512) ja nuorten leirien iltahartauksissa *Mua siipeis suojaan käte* (552).

Hautajaiset ja valkea arkuu katafalkilla puolestaan palautuvat mieleen virren *Oi Herra jos mä matkamies maan* (631) kautta. Myös jouluvirrellä *Maa on niin kaunis* (30) on useita käyttöyhteyksiä, nykyisin useasti myös hautajaisissa.

Lahden kaupunginorkesterin ensimmäisen virsilevyn (BIS-CD-1149; 2001) myynti ylitti lyhyessä ajassa kultalevyn rajan. Tämä on osoitus virren voimasta. Tarvitaan yhdistäviä kokemuksia, jotain johon suomalaiset voivat yhtyä. Virrellä on kyky koota yhteen. Jo veisuutilanne on vahvasti yhteisöllinen. Sen huomaa erityisesti seuroissa tai urkujen vaietessa jumalanpalveluksessa hiljaisella viikolla. Oma ääni sulautuu yhteiseen lauluun, saa voimaa ja liittyy virren muuttumattomaan sanomaan.

Lahden Ristinkirkossa vietettiin syksyllä 2001 Vanhan visirikin 300-vuotisjuhla jumalanpalvelusta. Kirkon täysi juhla kansaa veisasi tuttuja virsiä vanhoihin sanoin. Se toi tunnun, että ennenkin on eletty ja elämästä selvitty. Virret kantavat runon, rytmin ja sävelen muodossa kristillisen uskon tulkintaa; lohdutusta, rohkaisua, ilon ja surun ilmaisu, pienen ihmisen turvautumista suuren Jumalan armoon.

Myös tämä levy on äänitetty Ristinkirkossa, joka valmistui akateemikko Alvar Aallon suunnitelmien mukaan 1978.

© Pekka Särkiö 2002

Kirjoittaja teol. tri Pekka Särkiö on Keski-Lahden seurakunnan kirkkoherra ja Tampereen tuomiokapitulin asessori

Finska psalmer 2

Psalmerna som ett uttryck för den finska religiositeten

En viktig orsak till den senaste tidens nyvaknande intresse för de gamla psalmerna har varit olika slag av psalminspelningar. Psalmerna har kommit ut i folkmusikaliska sångversioner, i jazz- och rockversioner, som koraldramer och i form av orkesterinspelningar. Men även om psalmerna har anpassats till varierande musikaliska smakriktningar och arrangemang har det funnits ett gemensamt drag: respekten för psalmens grundkaraktär som uttryck för det finska folkets religiositet har bevarats.

Detta nyvaknade intresse för våra psalmer har en förklaring. Man skulle kunna påstå att psalmen länge representerat den fullständiga motpolen till dagens musik. Psalmen har upplevts som föråldrad, främmande och otymplig. Den har förknippats med tråkiga, tvångsmässiga sammanhang såsom morgonsamlingar i skolan eller aftontapton i militärförläggningarna.

Då psalmerna förlorade sin relevans för folket fylldes tomrummet snabbt av den moderna (amerikanska) rytmiska musiken, som fick bära frihetens ide och livsåskådning. Tids nog stod det dock klart att inte heller denna musik utan problem kunde ge uttryck åt den nya tidens värderingar. Också pop-kulturens generation har tvingats möta nya problem; tredje världens fattigdom, luftföroreningar, aids...

I det läget har vi sett ett nyväckt intresse för den egna kulturen i form av både folkmusik, tangofestivaler och finsk rockmusik. Även nos-

taglin har fått nytt livsrum. Det nyvaknade intresset för psalmerna kan ses som ett led i den allmänna trenden. Som motvikt till det mångkulturella inflytandet har den finska identiteten vuxit sig allt starkare. Psalmintresset kan ses som en del av sökandet efter denna nationella identitet eftersom psalmen djupast sett är en stark bärare av en gemensam nationell kultur.

Naturligtvis är inte den finska psalmen ”finsk” i traditionell mening. Kyrkan är universell och ett uttryck för denna universalism är just psalmen. Olika kulturer har lämnat sina spår också i den finska psalmskatten, men ändå är dess uttrycksformer synnerligen finska och mycket djupt nationella.

Den andra psalmskivan med Sinfonia Lahti och Osmo Vänskä innehåller 17 psalmer. Det är symptomatiskt att flera av dessa hör till den kulturskatt, som snart sagt varje medborgare bär med sig (*Härlig är jorden, Sanningens Ande*). Ett annat särdrag är att flera av psalmerna hänför sig till allmänt vedertagna högtider. Här finns psalmer, som de flesta känner igen från skolornas morgonsamlingar, psalmer för nyfödda, psalmer för dophögtiden, för konfirmationen, för nattvardsgången osv. Det är alltså psalmer för livet.

Psalmen förmedlar sålunda mycket av den kristendomstolkning, som människor i detta land vuxit upp med och byggt sina liv på. Den bär på trygghet, uppmuntran, glädje och sorg. Den förmedlar Den Helige Gudens nåd till den minsta av människor. Ett bevis på detta är den otroligt positiva respons, som den första psalmskivan fick, och som visade hur stort behovet av gemensamma upplevelser i grunden är.

Också den nya skivan är inspelad i Korsets kyrka i Lahtis. Den färdigställdes år 1978 efter ritningar av akademikern Alvar Aalto.

Jan-Erik Lindqvist

pastor/vd

*Fritt efter den finskspråkiga ingressen
av teol. dr. Pekka Särkiö.*

Finnish Hymns 2

The hymn as an indication of Finnish spiritual values

A succession of recordings of our heritage of hymns bears witness to a surge of interest in the Finnish tradition of psalmody. These recordings have presented traditional hymns performed in all sorts of musical styles: as folk music, as jazz and rock, in choral arrangements and scored for full orchestra. Yet all the recordings bear witness to a fundamental respect for the hymn as a carrier of spiritual values. Traditional hymns, associated by many people with tiresome obligations such as school assembly or evening parade at barracks, have suddenly been rediscovered as an important part of our culture and our spiritual tradition.

When traditional hymns seemed to lack relevance to the modern Finn, their place was soon usurped by rhythmic (American) music. But time has shown that the imported music cannot give expression to the existential needs of our people and to the global problems facing a new generation: poverty in the third world, environmental pollution, aids and so on. The renewed interest in our heritage of psalms can be seen as a reaction to the Western hegemony of popular music; a search for a genuine national identity in which hymns are seen as bearers of a common culture that is essentially Finnish.

Despite this, these hymns are not 'Finnish' in a narrow sense. For the church is universal and an aspect of its universality is, precisely, a common heritage of congregational hymns – though

there is plenty of room for a national idiom, as is apparent here. This second collection of hymns, performed by the Lahti Symphony Orchestra conducted by Osmo Vänskä, contains 17 hymns that are familiar to most Finns in that they are often sung at baptisms, confirmations, weddings and funerals – hymns for life's major rites of passage.

The collection gives eloquent expression to the religious ideals that people in Finland have grown up with. The hymns express sorrow and joy, consolation and encouragement, reminding us of God the creator's concern for every last one of us. The fact that many people today seek their spiritual roots in a common musical heritage is apparent in the remarkable response to the first volume in the series. This one, too, was recorded in the beautiful Church of the Cross in Lahti which was designed by the great Finnish architect Alvar Aalto.

Jan-Erik Lindqvist

Based on the Finnish introduction

by Pekka Särkiö

Sinfonia Lahti

Sinfonia Lahden ennakkoluuloton ja kunnianhimoinen tavoite on tuottaa konserteillaan ja levytyksillään kuulijoilleen elämyksiä ja tehdä samalla tunnetuksi mielenkiintoista, korkeataasoista musiikkia.

Vuosien mittainen tinkimätön työ kapellimestari Osmo Vänskän johdolla on nostanut Sinfonia Lahden yhdeksi Pohjoismaiden merkittävimmistä orkestereista. Sinfonia Lahden kotisali on Lahden puisessa Sibeliustalossa, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2000. Sen pääsali on akustiikaltaan maailman huippuluokkaa, mikä tukee orkesteria sen oman ainutlaatuisen soinnin kehittämisessä.

Tinkimättömyys ja ennakkoluulottomuus ilmenee myös Sinfonia Lahden levytyksissä. Orkesteri on taltioinut tähänastisille yli 40 levyllään säveltäjämestariemme Jean Sibeliuksen musiikin lisäksi mm. kunniajäsenensä Joonas Kokkosen koko orkesterituotannon, mikä on ollut Suomen suurimpia levyhankkeita.

Sinfonia Lahti on saanut merkittäviä tunnustuksia Sibeliuksen musiikin levytyksistään: kaksi *Gramophone Award* -palkintoa (1991 ja 1996), *Grand Prix du Disquen* (1993) sekä kahdesti *Cannes Classical Awardin* (1997 ja 2001). Arvovaltainen *Gramophone*-julkaisu arvioi helmikuussa 2001 orkesterin levytyksen Sibeliuksen *kuudennesta sinfoniasta* parhaaksi teoksesta koskaan tehdyksi taltioinniksi. Useat levytykset on valittu myös ”Vuoden levyiksi” kansainvälisissä musiikkiarvosteluissa. Orkesteri sai 1992

ensimmäisen suomalaisen orkesterimusiikin kultalevyn Sibeliuksen *viulukonserton* alkuperäisversion ensilevytyksestä. Kultalevyn orkesteri on vastaanottanut myös *Finlandia – a Festival of Finnish Music* -levystään, vuoden 1998 joululevystään *Joulun Ihmemaa* sekä *Suomalainen virsi* -levystä vuonna 2001.

Osmo Vänskä on toiminut orkesterin taiteellisenä johtajana 1988 lähtien (päävierailija 1985–88). Sinfonia Lahti konsertoi vuosittain Helsingissä sekä useilla musiikkijuhlilla; se on vierailut mm. Pietarissa, Saksassa, Ranskassa, Ruotsissa sekä Japanissa ja New Yorkissa.

Sinfonia Lakhti levytykset

(MEL = maailmanensilevytyt):

Bernhard Henrik Crusell (1775-1838):

Kolme klarinettikonserttoa

Osmo Vänskä, kapellimestari

Karl Leister, klarinetti

BIS-CD-345, 1987

Kalevi Aho (s. 1949):

Sinfonia nro 1 (MEL)

Hiljaisuus (MEL)

Viulukonsertto (MEL)

Osmo Vänskä, kapellimestari

Manfred Gräsbeck, viulu

BIS-CD-396, 1989

Tukija: Paloheimo Oy

Joonas Kokkonen (1921-1996):

(Orkesterituotannon kokonaislevytys I)

Sinfonia luonnoksia (MEL)

Sellokonsertto

Sinfonia nro 4

Osmo Vänskä, kapellimestari

Torleif Thedéen, sello

BIS-CD-468, 1990

Vuoden levy 1990 (Helsingin Sanomat)

Joonas Kokkonen (1921-1996) (II):

Musiikkia jousiorkesterille

Lintujen tuonela (laulusarja, MEL)

Sinfonia nro 1 (MEL)

Ulf Söderblom, kapellimestari

Monica Groop, mezzosopraano

BIS-CD-485, 1991

Jean Sibelius (1865-1957):

Viulukonsertto, op. 47

(alkuperäisversio 1903-1904, MEL)

Viulukonsertto, op. 47 (lopullinen versio 1905)

Osmo Vänskä, kapellimestari

Leonidas Kavakos, viulu

BIS-CD-500, 1991

Tukija: Asko Oy

Gramophone Award (Englanti) vuoden 1991 parhaasta konserttolevytyksestä maailmassa

Vuoden levy 1991 (Englannin Sibelius-seura)

Pick of the Year 1991 (Classic CD, Englanti)

Vuoden levyt 1991 (Helsingin Sanomat)

Ensimmäinen orkesterimusiikin Kultalevy 25.000 kappaleen myynnistä Suomessa (8.12.1992)

Jonas Kokkonen (1921-1996) (III):

Inauguratio (MEL)

Interludeja oopperasta Viimeiset kiusaukset (MEL)

Erekhteion (kantaatti, MEL)

Sinfonia nro 2

Osmo Vänskä, kapellimestari

Satu Vihavainen, sopraano, Walton Grönroos, baritoni

Akateeminen Laulu

BIS-CD-498, 1991

Jonas Kokkonen (1921-1996) (IV):

Opus sonorum (MEL)

Requiem

Sinfonia nro 3

Ulf Söderblom, kapellimestari

Soile Isokoski, sopraano, Walton Grönroos, baritoni

Savonlinnan Oopperajuhlakuoro

BIS-CD-508, (13.11.1991, säveltäjän 70-vuotissyntymäpäivänä)

"Die Perfekte", kuukauden levy (Stereoplay 6/92, Saksa)

Vuoden levyt (Stereoplay 12/92, Saksa)

Jonas Kokkonen (1921-1996) (V):

...durch einen Spiegel...*

Sinfonia da camera

Il paesaggio (MEL), puhallinkvintetto

*Ulf Söderblom ja Osmo Vänskä, kapellimestarit

Sinfonia Lahti -puhallinkvintetti

BIS-CD-528, 1991

"Matti Salminen, bass"

(Ooppera-aarioita, säveltäjät van Beethoven, Mozart, Puccini, Rossini, Richard Strauss, Tšaikovski, Verdi, Wagner)

Eri Klas, kapellimestari

Matti Salminen, basso

BIS-CD-520, 1991

"Finlandia – a Festival of Finnish Music"

Maamme-laulu (Robert Kajanuksen ork. sov. MEL)

Porilaisten marssi (Robert Kajanuksen ork. sov. MEL)

Jean Sibelius Finlandia, op. 26

Jean Sibelius: Sarja viululle ja jousiorkesterille op. 117 (MEL)*

Väinö Raitio (1891-1945): Joutsenet

Felix Krohn (1896-1963): Odalisque (MEL)

Uuno Klami (1900-1961): Pyöräilijä (MEL)

Einar Englund (s. 1916): Valkoinen peura (MEL)

Einojuhani Rautavaara (s. 1928): Cantus arcticus, op. 61

Osmo Vänskä, kapellimestari

*Dong-Suk Kang, viulu

BIS-CD-575, 1992

Kultalevy 25.000 kappaleen myynnistä Suomessa 9/1998

Lahtelaisen liike-elämän ja valtakunnallisten

musiikkijärjestöjen tukema Suomen itsenäisyyden

juhlavuoden kampanja: 10.000 levyn erikoispainoksen

jakaminen Lahdessa ilmaiseksi lokakuussa 1992

Markkinoinnin tukija: Lahden Messut Oy

Jean Sibelius (1865-1957):
Musiikki Shakespearen näytelmään Myrsky, op. 109; kokonaislevytys (MEL, suomennos Hannu Heikkilä)

Osmo Vänskä, kapellimestari
Lilli Paasikivi, mezzo-sopraano (Ariel)
Kirsi Tiihonen, sopraano (Juno)
Heikki Keinonen, baritoni (Caliban)
Anssi Hirvonen, tenori (Stephano)
Paavo Kerola, tenori (Trinculo)
Lahden Oopperan kuoro
BIS-CD-581, 1992
Tukija: Rakennusliike B & K Oy
Grand Prix du Disque 1993
(*Académie Charles Cros, Pariisi*)
Vuoden levyt 1992 (*Helsingin Sanomat*)

Uuno Klami (1900-1961):
Lemminkäisen seikkailut saarella (MEL)
Laulu Kuujärvestä
Sarjat 1 & 2 baletista ”Pyörteitä”
Osmo Vänskä, kapellimestari
Esa Ruuttunen, baritoni
BIS-CD-656, 1994

Kalevi Aho (s. 1949):
Sinfonia nro 8 (MEL)
Pergamon (MEL)
Osmo Vänskä, kapellimestari
Hans-Ola Ericsson, urut
Lilli Paasikivi, lausunta (suomi)
Eeva-Liisa Saarinen, lausunta (kreikka)
Tom Nyman, lausunta (ruotsi)
Matti Lehtinen, lausunta (saksa)
BIS-CD-646, 1994
Tukija: Oy Lahden Polttimo Ab
Vuoden levyt 1994 (*Helsingin Sanomat*)

Tauno Marttinen (s. 1912):
Sinfonia nro 1, op. 2
Viulukonsertto, op. 13
Sinfonia nro 8, op. 224
Osmo Vänskä, kapellimestari
Pekka Kauppinen, viulu
BIS-CD-701, 1994

Uuno Klami (1900-1961):
Nummisuutarit-alkusoitto
Teema ja seitsemän muunnelmaa
Kalevala-sarja, op. 23
Osmo Vänskä, kapellimestari
Jan-Erik Gustafsson, sello
BIS-CD-676, 1994
Tukija: Eiri Oy

Kalevi Aho (s. 1949):
Sinfonia nro 9
Sellokonsertto
Osmo Vänskä, kapellimestari
Christian Lindberg, pasuuna; Gary Hoffman, sello
BIS-CD-706, 1995
Tukija: Schauman Wood Oy Kymmene

Jean Sibelius (1865-1957):
Jokamies, op. 83 (MEL)
Belsazarin pidot op. 51 (alkuperäisversio, MEL)
Kreivittären muotokuva
Osmo Vänskä, kapellimestari
Lilli Paasikivi, mezzosopraano
Petri Lehto, tenori
Sauli Tiilikainen, baritoni
Lahden Kamarikuoro
BIS-CD-735, 1995
Tukija: Rank Xerox Oy

Jean Sibelius (1865-1957):
Sinfonia nro 5, op. 82 (alkuperäisversio 1915, MEL)
Satu, op. 9 (alkuperäisversio 1892, MEL)
Osmo Vänskä, kapellimestari
BIS-CD-800, 1996
Tukija: Telecom Finland
Gramophone Award (Englanti) 1996,
äänitys- ja tuotantosarja
Cannes Classical Award 1997,
orkesterilevyjen ensilevytyks-sarja
Record of the Year 1996, Vuoden levy 1996
(Sunday Telegraph)
Vuoden levy 1996 (Svenska Dagbladet)
Vuoden levyt 1996 (Helsingin Sanomat)
Classic CD Awards 1997 (Classic CD)

Jean Sibelius (1865-1957):
Metsänhaltija, Sinfoninen runo ja melodraama, op. 15 (MEL)
Joutsikki (alkuperäisversio, MEL)

Yksinäinen latu

Osmo Vänskä, kapellimestari

Lasse Pöysti, kertoja

BIS-CD-815, 1996

Tukija: Metsäliitto-Yhtymä

Cannes Classical Award 1997,

orkesterilevyjen ensilevytyös-sarja

Vuoden levyt 1996 (Helsingin Sanomat)

Vuoden levy 1996 (Englannin Sibelius-seura)

Dances with the Winds – Huilukonsertot:

Einojuhani Rautavaara (s. 1928): Dances with the Winds

Leonid Bashmakov (s. 1927): Impressioni marine

Aulis Sallinen (s. 1935): Chamber Music II

Tauno Marttinen (s. 1912): Concerto espagnole

Osmo Vänskä, kapellimestari

Petri Alanko, huilu

BIS-CD-687, 1996

Vuoden levyt 1996 (Helsingin Sanomat)

Jean Sibelius (1865-1957):

Sinfonia nro 1, op. 39

Sinfonia nro 4, op. 63

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-861, 1997

Tukijat: Metsäliitto-Yhtymä, Telecom Finland Oy (TELE)

Vuoden levy 1997 (The Sunday Times)

Critic's Choice 1998 (Gramophone)

Uuno Klami (1900-1961):

Pyörteitä, 1. näytös

Viulukonsertto, op. 32

Suomenlinna, op. 30

Osmo Vänskä, kapellimestari

Jennifer Koh, viulu

BIS-CD-696, 1997

Lindberg plays Sandström

Jan Sandström (s. 1954):

Emperor's Chant

Don Quixote

Wahlberg Variations

A Short Ride on a Motorbike

Osmo Vänskä, kapellimestari

Christian Lindberg, pasuuna

BIS-CD-828, 1997

Jean Sibelius (1865-1957):

Sinfonia nro 2, op. 43

Sinfonia nro 3, op. 52

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-862, 1997

Tukijat: Metsäliitto-Yhtymä, Telecom Finland Oy (TELE)

Editor's Choice (Gramophone Awards Issue 1997)

Jean Sibelius (1865-1957):

Sinfonia nro 5, op. 82 (alkuperäisversio 1915)

Sinfonia nro 5, op. 82 (lopullinen versio 1919)

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-863, 1997

Tukijat: Metsäliitto-Yhtymä, Telecom Finland Oy (TELE)

Vuoden levy 1997 (The Sunday Times)

Kalevi Aho (s. 1949):

Syvien vesien juhla, fantasia orkesterille

Sinfonia nro 10

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-856, 1997

Lahden kaupunginorkesterin ja Suomen Mielenterveysseura

100 vuotta -juhlavuoden tilausteos.

Jean Sibelius (1865-1957):

Karelia (MEL)

Karelia-musiikin rekonstruoinut ja täydentänyt Kalevi Aho

Kuolema, op. 44 (alkuperäisversio, MEL)

Valse triste, op. 44 nro 1

Osmo Vänskä, kapellimestari

Kirsi Tiihonen, sopraano; Raimo Laukka, baritoni;

Heikki Laitinen, laulu; Taito Hoffren, laulu

BIS-CD-915, 1997

Paras CD 1997 (The Times)

Vuoden levy 1998 (Englannin Sibelius-seura)

Jean Sibelius (1865-1957):

Sinfonia nro 6, op. 104

Sinfonia nro 7, op. 105

Tapiola, op. 112

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-864, 1997

Tukijat: Metsäliitto-Yhtymä, Telecom Finland Oy (TELE)

Joulun Ihmemaa

Joulusävelmiä (säveltäjät Vogler, Sibelius, Kotilainen, Kiiski, Bernard, Kokkonen, Anderson, Soninen, Maasalo, Halonen, Gruber, Turunen, Vänskä, Prætorius)

Osmo Vänskä, kapellimestari

Lahden musiikkiluokkien edustuskuoro Laulupuu,

kuoron johtaja Terhi Hildén

BIS-CD-947, 1998

Kultalevy 20.000 kappaleen myynnistä Suomessa 11/1998

Kalevi Aho (s. 1949)

Sinfonia nro 2

Sinfonia nro 7 "Hyönteissinfonia"

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-936, 1998

Jean Sibelius (1865-1957)

Karelia-sarja, op. 11 (alkuperäisversio 1893)

Kuningas Kristian II, op. 27 (MEL)

(Täydellisen käsikirjoituspartituurin 1898 ensilevytys)

Pelléas ja Mélisande, op. 46 (MEL)

(Täydellisen käsikirjoituspartituurin 1905 ensilevytys)

Osmo Vänskä, kapellimestari

Anna-Lisa Jakobsson, mezzosopraano

Raimo Laukka, baritoni

BIS-CD-918, 1999

Niccolò Paganini (1782-1840)

Johdanto ja muunnelmat teemasta

"Nel cor più non mi sento"

La Campanella viululle ja pianolle, op. 7

Cantabile viululle ja pianolle

Mooses-fantasia viululle ja pianolle

Viulukonsertto nro 1, op. 6

Osmo Vänskä, kapellimestari

Ilja Gringolts, viulu

Irina Rjumina, piano

BIS-CD-999, 1999

Jean Sibelius (1865-1957)

Lemminkäis-sarja, op. 22

sisältäen osista 1 & 4 alkuperäisversiot (MEL)

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-1015, 1999

Einojuhani Rautavaara (s. 1928):

Sinfonia nro 7, "Angel of Light"

Dances with the Winds, op. 69

Cantus arcticus, op. 61

Osmo Vänskä, kapellimestari

Petri Alanko, huilu

BIS-CD-1038, 1999

Sibelius – Lahti – Vänskä

Jean Sibelius (1865-1957)

Finlandia, op. 26

Tuonelan joutsen Lemminkäis-sarjasta, op. 22

Kevätlaulu, op. 16

Alla-Marcia Karelia-sarjasta, op. 11

Kreivittären muotokuva

Antonio, tanssikohtaus Myrskystä op. 109

Sarja viululle ja orkesterille, op. 117*

Valse triste, op. 44 nro 1

Pelléas ja Mélisande, op. 46

Tapiola, op. 112

Osmo Vänskä, kapellimestari

***Dong-Suk Kang, viulu**

BIS-CD-1125, 2000

Finland Awakes

Jean Sibelius (1865-1957)

Musiikkia Sanomalehdistön päivien juhlanäytäntöön

Islossningen i Uleå älv, op. 30

Laulu Lemminkäiselle, op. 31 nro 1

Har du mod?, op. 31 nro 2

Ateenalaisten laulu, op. 31 nro 3

Suomi herää

Osmo Vänskä, kapellimestari

Lasse Pöysti, kertoja

Ylioppilaskunnan Laulajat

Lahden musiikkiluokkien poikakuoro

BIS-CD-1115, 2000

Kalevi Aho (s. 1949)

Kiinalaisia lauluja

Sinfonia nro 4

Osmo Vänskä, kapellimestari

Tiina Vahevaara, sopraano

BIS-CD-1066, 2000

Jean Sibelius (1865-1957)

Kullervo, op. 7

Osmo Vänskä, kapellimestari

Lilli Paasikivi, mezzosopraano

Raimo Laukka, baritoni

Ylioppilaskunnan Laulajat

BIS-CD-1215, 2001

Suomalainen Virsi

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-1149, 2001

Kultalevy

15.000 kappaleen myynnistä Suomessa 12/2001

Music!

Osmo Vänskä, kapellimestari

Jaakko Kuusisto, viulu

Pekka Kuusisto, viulu

Trio Töykeät

BIS-NL-CD-5015, 2002

Erkki Melartin (1875-1937)

Aino-ooppera

Ulf Söderblom, kapellimestari

Ritva-Liisa Korhonen, sopraano (Aino)

Sauli Tiilikainen, baritoni (Väinö)

Lilli Paasikivi, mezzosopraano (Taina)

Pia Freund, sopraano (Ainikki)

Aki Alamikkotervo (Jouko)

Dominante-kuoro

BIS-CD-1193/1194, 2002 (2 cd)

Jean Sibelius (1865-1957)

Satu, op. 9

Dryadi, op. 45 nro 1

Tanssi-intermezzo, op. 45 nro 2

Pohjolan tytär, op. 49

Öinen ratsastus ja auringonnousu, op. 55

Bardi, op. 64

Aallottaret, op. 73

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-1225, 2002

Jean Sibelius (1865-1957)

The Complete Symphonies

Osmo Vänskä, kapellimestari

BIS-CD-1286/1288, 1997 (julkaistu 2001)

Lahjapakkaus sisältää BIS-CD-861, 862, 863 ja 864

Lahten kaupunginorkesterin levyjä ovat tukeneet myös:

Lahten kaupunki,

Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus ESEK,

Luovan säveltaiteen edistämissätiö LUSES,

Säveltäjän tekijänoikeustoimisto TEOSTO ry.

Suomen Kulttuurirahasto ja Opetusministeriö

The Lahti Symphony Orchestra's recordings have also been supported by:

The City of Lahti

The Performing Music Promotion Centre (ESEK)

The Foundation for the Promotion of Finnish Music (LUSES)

The Finnish Composers' International Copyright Bureau

The Finnish Cultural Foundation

The Ministry of Education

Osmo Vänskä

Osmo Vänskä (s. 1953) on viime vuosien aikana noussut kansainvälisesti merkittävimpien kapellimestareiden joukkoon.

Sinfonia Lahden taiteellisena johtajana Osmo Vänskä on tehnyt määrätietoista ja tavoitteellista työtä vuodesta 1988 lähtien. Yhteistyö kapellimestarin ja orkesterin välillä on tehnyt Sinfonia Lahdesta kansainvälisen tason tekijän, jonka tunnusmerkkinä on innostunut ja motivoitunut työskentely sekä ainutlaatuinen sointi. Vänskä on ollut vuosina 1996-2002 myös BBC:n Skottilaisen sinfoniaorkesterin ylikapellimestari. Hän on niin ikään toiminut myös Tapiola Sinfoniettan sekä Islannin sinfoniaorkesterin taiteellisena johtajana. Vuonna 2003 Osmo Vänskä aloittaa Yhdysvaltojen parhaimpiin kuuluvan Minnesotan orkesterin taiteellisena johtajana.

Osmo Vänskä on tehnyt yli 50 levytystä, joiden joukossa on muun muassa runsaasti palkittuja Sibeliuksen levytyksiä Sinfonia Lahden kanssa BIS-levymerkille.

Osmo Vänskä suoritti kapellimestarin tutkinnon Sibelius-Akatemiassa 1979. Hänen kansainvälinen uransa käynnistyi Ranskassa Besançonin kansainvälisen kapellimestarikilpailun voiton myötä vuonna 1982. Vänskä on kuluneen vuosikymmenen aikana johtanut kaikkialla Euroopassa sekä Japanissa, Yhdysvalloissa ja Australiassa. Muusikonuransa hän aloitti klarinetistina. Vänskä palkittiin Pro Finlandia -mitalilla vuonna 2000 ja vuonna 2001 Glasgow'n yliopisto nimitti hänet musiikin kunniatohtoriksi.

Toukokuussa 2002 Osmo Vänskälle myönnettiin Britannian arvostetuin musiikkipalkinto, Royal Philharmonic Society Music Award tunnustuksena hänen ansioistaan Sibeliuksen ja Nielsenin musiikin tulkkina.

Virsi Soi 2 levyn sovittajat

Kuusisto Ilkka (s. 1933)

aloitti muusikonuransa jazzpianistina 1940-luvun lopulla. Monipuolisten, niin Sibelius-Akatemiassa kuin New Yorkissa ja Wienissä suoritettujen musiikiopintojen myötä hän asettui 17 vuodeksi Helsingin Meilahden seurakunnan kirkkomuusikoksi. Sittemmin Kuusisto on toiminut Yleisradion apulaismusiikkipäällikkönä, Suomen Kansallisoopperan kuoronjohtajana, Helsingin Kaupunginteatterin I-kapellimestarina, Radion sinfoniakuoron johtajana, Klemetti-Opiston rehtorina ja Sibelius-Akatemian lehtorina.

Vuonna 1981 Kuusisto kiinnitettiin Fazer-Musiikin taiteelliseksi johtajaksi ja 1984-92 hän johti Suomen Kansallisoopperaa. Vuonna 1992 Tasavallan Presidentti myönsi Ilkka Kuusistolle professorin arvonimen.

Kuusisto on johtanut useita kuoroja sekä vierailut suomalaisten orkestereiden kapellimestarina; Kansallisoopperassakin hän on johtanut lähinnä omia oopperoitaan. Monipuolista musiikkonkuvaa täydentää runsas sävellystuotanto, joka käsittää yhdeksän oopperaa, kaksi balettia, juhla-kantaatteja, yksinlauluja, kuoromusiikkia ja soitinsävellyksiä.

Kuusisto Jaakko (s. 1974)

on opiskellut viulunsoittoa Géza Szilvayn sekä Tuomas Haapasen oppilaana Sibelius-Akatemiassa sekä Miriam Friedin ja Paul Biss'in johdolla Indianan yliopistossa.

Kuusiston kilpailumestaukset alkoivat Kuopion viulukilpailun voitosta vuonna 1989. Sen jälkeen hän on saavuttanut huippusijoituksia monissa kansainvälisissä viulukilpailuissa (mm. Sibeliuskilpailu 1990, Indianapoliksen viulukilpailu 1994, Carl Nielsen -viulukilpailu 1996, Kuningatar Elisabeth -kilpailu Belgiassa 1997) sekä saanut useita muita kansainvälisiä palkintoja.

Kuusiston voidaan sanoa esiintyneen kaikkien suomalaisorkestereiden solistina. Ulkomaille suuntautuneet esiintymismatkat ovat vie-neet hänet mm. Japaniin, Kiinaan, Yhdysvaltoihin, Ecuadoriin ja eri puolille Eurooppaa.

Jaakko Kuusisto on toiminut yhdessä Pekka Kuusiston kanssa Järvenpään Sibelius-viikkojen sekä Tuusulanjärven Kamarimusiikin taiteellise-na johtajana vuodesta 1999. Jaakka Kuusisto on Lahden kaupunginorkesterin konserttimestari, ja hänet tunnetaan myös säveltäjänä ja sovittajana.

Rechberger Herman (s. 1947)

on opiskellut grafiikkaa ja kitaransoittoa Linzissä, Zürichissä sekä Brysselissä. Hän on asunut Suomessa vuodesta 1970 lähtien ja saanut Suomen kansalaisuuden 1974. Hän opiskeli sävellystä Sibelius-Akatemiassa, opettajanaan Aulis Sallinen, ja soitti nokkahuilua Olli Ruottisen sekä oboeta Asser Sipilän johdolla. Elektronista musiikkia Rechberger on opiskellut Osmo Lindemanin oppilaana.

Rechberger on soittanut nykymusiikkia nokkahuilulla monessa maassa. Hän toimii myös Köyhät Ritarit -nimisen vanhan musiikin laulu-yhtyeen jäsenenä. Rechberger on työskennellyt YLE:n uuden musiikin tuottajana. Hänet tunnetaan myös säveltäjänä ja sovittajana.

Kortekangas Olli (s. 1955)

opiskeli musiikinteorioita sekä sävellystä Sibelius-Akatemiassa Einojuhani Rautavaaran sekä Eero Hämeenniemen johdolla. Hän jatkoi opintojaan mm. Länsi-Berliinissä Dieter Schnebelin oppilaana. Kortekangas on myöhemmin työskennellyt opettajana sekä Teatterikorkea-

koulussa että Sibelius-Akatemiassa. Kortekangas on toiminut musiikkialan keskeisissä järjestöissä. Hän on saanut useita palkintoja ja apurahoja. Kortekangas on säveltänyt lähes sata teosta pienimuotoisista soolokappaleista laajamuotoisiin oopperoihin. Kortekangas toimii Oulun kaupunginorkesterin nimikkosäveltäjänä.

Ahmas Harri (s. 1957)

on tunnettu sekä säveltäjänä että fagotistina. Tällä hetkellä hän toimii Lahden kaupunginorkesterin soolofagotistina. Säveltämistä hän on opiskellut Sibelius-Akatemiassa Einar Englundin ja Einojuhani Rautavaaran johdolla. Hänen tähänastinen tuotantonsa sisältää teoksia sinfonia- ja puhallinorkesterille, mm. sinfonian, kolme konserttoa, kamarioopperan *Sydänvirrat* sekä paljon kamarimusiikkia eri kokoonpanoille.

Vänskä Osmo (s. 1953)

(Katso sivu 17)

Tikka Kari (s. 1946)

on suorittanut oboensoiton ja orkesterinjohton diplomit Sibelius-Akatemiassa. Sävellystä hän on opiskellut Joonas Kokkosen ja Einojuhani Rautavaaran johdolla.

Tikka on toiminut kapellimestarina Radion Sinfoniaorkesterissa sekä Suomen Kansallisoopperassa, jossa hänen yli 30 vuotta kestänyt kapellimestariuransa jatkuu edelleen. Lisäksi hän on johtanut runsaasti Tukholman Kuninkaallisessa Oopperassa, toiminut Sinfoniaorkesteri

Vivon taiteellisena johtajana sekä vieraillut Pohjoismaissa, Keski-Euroopassa, USA:ssa ja Venäjällä. Tikan merkittävimpiä sävellyksiä ovat oopperat *Frieda* (1995) ja *Luther* (2000), jota on esitetty sekä Suomessa että USA:ssa. Tikan tunnetuin laulu on *Armolaulu*, joka on käännetty 10 kielelle.

Aho Kalevi (s. 1949)

opiskeli Sibelius-Akatemiassa sävellystä Einojuhani Rautavaaran oppilaana ja Länsi-Berlinissä Boris Blacherin luokalla. Vuosina 1974-1988 hän toimi Helsingin yliopiston musiikkitieteen lehtorina, 1988-1993 Sibelius-Akatemian vs. sävellyksen professorina ja syksystä 1993

lähtien hän on työskennellyt vapaana taiteilijana. Vuonna 1992 Lahden kaupunginorkesteri nimesi Ahon nimikkosäveltäjäkseen, ja tälle soittajis-

tolle hän on kirjoittanut kaikki uusimmat orkesteriteoksensa. Kalevi Aho lukeutuu Suomen merkittävimpiin nykysäveltäjiin, joka tunnetaan laajan sinfonisen tuotantonsa lisäksi konsertoistaan, oopperoistaan sekä huomattavista sovitustöistään.

1 VIRSI 512

1. Jo varhain, Herra, annoit
armosi meillekin,
kasteesi liittoon kannoit,
soit suojan vaaroihin.
Nyt siunaa nuoruutemme,
oi Isä Jumala,
niin että koskaan emme
luopuisi sinusta!
2. Armolla, Kristus, poistat
syntimme tuomion
ja aurinkona loistat,
kun meillä kevät on.
Sinua ylistämme,
hyvyyttä Kuninkaan.
Nyt ota elämämme
käyttöösi kokonaan.
3. Johdata, Henki, meitä,
vapaiksi meidät tee,
valheen ja pelon teitä
kun sydän harhailee.
Käy itse voimaksemme
keskelle maailman.
Pyhitä nuoruutemme
sanalla Jumalan.
4. Tie kirkkoon anna löytää
ja luokse alttarin.
Kaipaamme armpöytää
ja lepopaikkaakin.
Näin, Jeesus, meitä kannaa
kansasi keskellä.
Jo täällä meille anna
iäinen elämä.

*Yrjö J.E. Alanen virsikirjaan 1938.
Uud. Anna-Maija Raittila 1976.*

2 VIRSI 357

1. Saavu, Jeesus, suuri armontuoja,
luonasi on lohdutus ja suoja.
Paimen parahin,
taivaan rauha sydämeeni anna.
2. Viha, vaino riehuu kaikkialla,
pelkään niin kuin peura nuolten alla,
helle näännyttää.
Rauhaa ei voi löytää muukalainen.
3. Murheen pilvet toisiansa ajaa,
kuu on vuoroin täysi, vuoroin vajaa,
sydän häilyy näin.
Kesken en saa toivoani heittää!
4. Arkana kun heikko usko horjuu,
kaikki muut kun minut luotaan torjuu,
vierelleni jää!
Minut kätke haavojesi suojaan.
5. Herra, katso, sammumaan käy usko,
sytytä taas armon aamurusko.
Lamppuun suitsevaan
uutta tulta Henkesi voi antaa.
6. Saavu, Jeesus, paimenkäsi anna,
olallesi nosta, kotiin kannaa.
Pysy luonani.
Verelläsi synneistäni päästä.
*Benjamin Szönyi 1762.
Uud. Sandor Payr, suom. Aukusti Oravala
1937. Virsikirjaan 1938.
Uudelleen suom. Anna-Maija Raittila 1984.*

3 VIRSI 385

1. Auta, oi Jeesus, kun eksytys suuri maata käy voimalla valloittamaan. Saatana väijyy nyt julmana juuri valmiina sieluja vangitsemaan. Maailman ruhtinas miettivi ansaa, kuinka se turmioon syöksisi kansaa, kuinka se turmioon syöksisi kansaa.
2. Auta, kun saatana, maailma, liha syntien orjaksi taivuttavat, kun tämän maailman ystävyys, viha pois sinun luotasi houkuttavat. Anna siis kuolemantuskaasi muistaa, että voin ylpeän mieleni suistaa, että voin ylpeän mieleni suistaa.
3. Auta, oi Jeesus, kun syntini tuottaa tunnolle vaivoja syytöksineen. Anteeksiantoosi suo minun luottaa, että en sortuisi katkeruuteen. Hengessä köyhäksi tulla jos voisin, kuormani kaikki sun hoitoosi toisin, kuormani kaikki sun hoitoosi toisin.
4. Auta, oi Jeesus, kun syntini aina henkesi lämmön saa laimenemaan. Ylpeä luontoni nöyräksi paina, hauduta armolle aukenemaan. Yhdistä henkeni Henkesi kanssa, terveeksi näin minut tee kokonansa, terveeksi näin minut tee kokonansa.
5. Auta, oi Jeesus, suo katseesi loistaa juonia kiusaajan paljastaen, kun sanan selvän se tahtois poistaa kulkien vaatteissa valkeuden.

Suo, että henget mä ain erottaisin, voittais valheen ja voimasi saisin, voittais valheen ja voimasi saisin.

6. Auta ja varjele, vartija parhain, kun olen lähdessä harhailemaan. Tyynnytä mieleni myöhään ja varhain kanssasi valvoen rukoilemaan. Synnissä jos tahdon nukkuen maata, tiellesi taas minut, Herrani, saata, tiellesi taas minut, Herrani, saata.
7. Auta, kun kamppailen kuoleman kanssa, kun eronhetkeni koittava on, sielu kun uupuu jo taistelussansa, vastassa mahti on tuntematon. Ilmesty silloinkin auttajakseni, kuule myös heikoimmat huokaukseni, kuule myös heikoimmat huokaukseni.
8. Auta, kun päätän jo vaivojen matkaa, voitolle voimasi kunniaksi. Täällä saan alkaa ja taivaassa jatkaa virttäsi uutta ja kiitostasi. Ristillä Sankari kuoli ja voitti, kuoleman keskelle elämä koitti, kuoleman keskelle elämä koitti.

*Johann Heinrich Schröder 1695.
Suom. Elias Lönnrot 1874,
uud. Julius Krohn 1880.
Virsikirjaan 1886.*

[4] VIRSI 30

1. Maa on niin kaunis,
kirkas Luojan taivas,
ihana on sielujen toivotie.
Maailman kautta
kuljemme laulain,
taivasta kohti matka vie.
2. Kiitävi aika,
vierähtävät vuodet,
miespolvet vaipuvat unholaan.
Kirkasna aina
sielujen laulun
taivainen sointu säilyy vaan.
3. Enkelit ensin
paimenille lauloi,
sielusta sieluhun kaiku soi:
Kunnia Herran,
maassa nyt rauha,
kun Jeesus meille armon toi.

*Bernhard Severin Ingemann 1850.
Suom. Hilja Haahti 1903.
Virsikirjaan 1986.*

[5] VIRSI 63

1. Oi rakkain Jeesukseni,
piinattu, verinen,
jo särkyy sydämeni,
kun tuskaas muistelen.
Sua taivaan kunnialla
ylhäällä palveltiin,
nyt orjantappuralla
pää pyhä kruunattiin.

2. Ah kuinka, Herra taivaan,
säikähtyy sieluni,
kun kärsimääsi vaivaan
on syynä syntini.
Kuoleman, synnin orja
vain vihan ansaitsin.
Ristisi tähden kurja
sain armon kuitenkin.
3. Vie minut, Paimen hyvä,
taas omaan laumaasi.
Suo, armolahde syvä,
kuin ennen lahjasi.
Suloista taivaan mannaa
soi Henkes sanastas.
Vieläkin voimaa anna,
oi Herra laupias.
4. Nyt kiitos haavoistasi,
syntisten ystävä!
On ristinkuolemasi
minulle elämä.
Suo voimaa loppuun asti
sinua seuraamaan,
sinussa luottavasti
myös kerran kuolemaan.
5. Kun joutuu viime retki,
oi Jeesus, vahvista.
Tuo kova lähdön hetki
armollas huojeenna.
Ja sieluni kun aivan
jo näantyy tuskassa,
kirvoita alta vaivan
vaivasi voimalla.

6. Suo ristinuhrin loistaa
lohtuna pelkooni.
Se ahdistuksen poistaa,
tuo rauhan sieluuni.
Vain katson kasvojasi,
jään, Jeesus, turviisi.
Näin sinun kuolemasi
on minun voittoni.
*Paul Gerhardt Arnulf Louvainilaisen tekstin
(1200-luvulta) pohjalta 1656.
Suom. Julius Krohn 1880.
Virsikirjaan 1886.*

[6] VIRSI 330

1. Nyt Herran hyvyydestä
me saamme riemuita
ja armon kyllyydestä
kiitosta veisata.
Päivinä myötäisinä
ja vaivan täyteisinä
iloitkaa Herrassa!
2. Hän ruoan ruumiillemme
suo päivä päivältä
ja ruokkii sieluamme
elämän leivällä,
Hengellään hoivaa, kantaa,
anteeksi synnit antaa.
Iloitkaa Herrassa!
3. Hän holhoaa, hän muistaa
orpoja, leskiä.
Hän tietää, ketä painaa
raskaasti elämä.
Hän avun sille tuottaa,
ken häneen turvaa, luottaa.
Iloitkaa Herrassa!

4. Jos sairastut tai työstä
joutuisit luopumaan,
ei epätoivoon syöstä
saa päivä vaikeinkaan.
Laupias Isän käsi
on avoin hädässäsi.
Iloitkaa Herrassa!
5. Suo, Herra, lohdutusta,
suo leipää sanasta,
jaa meille virvoitusta
armosi virrasta
sinussa elääksemme,
toivossa kestääksemme.
Iloitkaa Herrassa!
6. Näin auta, Herra, meitä
uskossa elämään,
vie pyhiesi teitä
luoksesi kiittämään.
Kasvosi kirkkaat näytä,
riemulla meidät täytä.
Iloitkaa Herrassa!
- Suomalainen arkkipiirsi 1683.
Virsikirjaan 1686.
Uud. Pentti Jaakko Ignatius 1824.*

[7] VIRSI 484

1. Totuuden Henki, johda sinä meitä
etsiessämme valkeuden teitä.
Työtämme ohjaa, meitä älä heitä,
tietomme siunaa.
2. Kaikessa näytä käsiala Luojan,
mahtavan, viisaan, kaiken hyvän suojan.
Kristuksen luokse, rakkauden tuojan,
johdata meidät.

3. Kristus on tiemme, valo sydäntemme,
toivomme ainut, pyhä totuutemme.
Armosi, Jeesus, anna voimaksemme,
uudista meidät.
4. Anna nyt, Kristus, valos meille hohtaa,
anna sen meitä Isän kotiin johtaa.
Jos mikä murhe meitä täällä kohtaa,
voittamaan auta.

Zachris Topelius 1869.

Suom. Martti Ruuth 1902. Virsikirjaan 1938.

[8] VIRSI 498

1. Nyt kulkee halki korpimaan
Jumalan lapsen tie,
vaan päivän matkan kerrallaan
se kotiin täältä vie.
2. Kuin paimen kantaa olallaan
pienintä karitsaa,
niin Jeesus seurakunnassaan
myös hoitaa horjuvaa.
3. Oppaaksi pyhän enkelin
hän rinnalleni suo.
Jos joudun tiellä tahroihin,
hän ohjaa lähteen luo.
4. Jeesuksen veri puhdistaa,
niin tunnonrauhan saan
ja lapsen tietä taivaltaa
taas jaksan uudestaan.
5. Lämmössä armon auringon
jo linnut visertää,
vaan sitten suvi aina on,
kun matka taakse jää.

Anna-Maija Raittila 1958.

Virsikirjan lisävihkoon 1963.

[9] VIRSI 332a

1. Herraa hyvää kiittäkää,
iloiten ylistäkää,
luodut kaikki laulakaa
Luojan suurta kunniaa!
2. Pyhät, suuret, korkeat
työnsä on ja oikeat,
suuri herrautensa
maassa on ja taivaassa.
3. Kiitos Jumalallemme
soikoon sydämeistämme
virsin, lauluin, psalttarein,
harpuin, huiluin, kantelein.
4. Kaikki, joissa henki on,
kiittämään jo tulkohon
Herraa hyvää riemulla,
halleluja halulla!

Jesper Swedberg psalmin 150 pohjalta 1694.

Suom. virsikirjaan 1701.

Uud. Julius Krohn 1880.

VIRSI 332b

1. Herraa hyvää kiittäkää,
iloiten ylistäkää,
luodut kaikki laulakaa
Luojan suurta kunniaa!
2. Pyhät, suuret, korkeat
työnsä on ja oikeat,
suuri herrautensa
maassa on ja taivaassa.
3. Kiitos Jumalallemme
soikoon sydämeistämme
virsin, lauluin, psalttarein,
harpuin, huiluin, kantelein.

4. Kaikki, joissa henki on,
kiittämään jo tulkohon
Herraa hyvää riemulla,
halleluja halulla!

Jesper Swedberg psalmin 150 pohjalta 1694.

Suom. virsikirjaan 1701.

Uud. Julius Krohn 1880.

10 VIRSI 492

1. Ystävä sä lapsien,
katso minuun pienehen.
Minne käynkin maailmassa,
sinä olet hoitamassa.
Onni täällä vaihtelee,
taivaan Isä suojelee.
2. Ota, Jeesus rakkahin,
suojaas koti kallehin.
Siunaa äitiä ja isää,
heille elinpäivää lisää.
Ystävä sä lapsien,
pientäs auta holhoten.
3. Pidä meitä turvissas,
Jeesus, armohelmassas.
Suojaas sulje isänmaamme,
sulta kaiken lahjaks saamme.
Johda, Jeesus rakkahin,
meidät taivaan kotihin.

Säk. 1 ruotsalainen 1780,

säk:t 2 ja 3 Siri Dahlquist 1911.

Suom. Lauri Pohjanpää 1923.

Virsikirjaan 1938.

11 VIRSI 307

1. Kiitos olkoon Jumalalle,
Karitsalle,
olen armoliitossa!
Minut kalliisti hän osti,
minut nosti
kadotuksen kuopasta.
2. Armon Henki johdattakoon,
kiiruhtakoon
matkamiestä lähtemään
maailmasta turmeluksen,
ahdistuksen,
kotiinsa pyrkimään.
3. Purjeisiini tuulta anna,
mua kannan
meren yli mailleni.
Pidä, Jeesus, itse perää,
Herra, herää!
Muuten hukkuu haahteni.
4. Auta, pakohon kun kerran
yli virran
Baabelista riennämme,
että kotimantereilla
kanteleilla
soivat kiitosvirtemme.
5. Siellä riemun maassa taivaan
alta vaivan
päästyä sua kiitetään.
Siell' ei aalto uhkaa laivaa,
synnin vaivaa
siell' ei itke yksikään.
6. Siell' on kirkas lasimeri,
pyhä veri
kiitosvirtenämme on.

Siellä aina Jumalalle,
Karitsalle
ylystys soi loputon.

7. Sydän hämmästyypi näissä
ilohäissä,
lunastetut riemastuu.
Yljän eteen ihmeissänsä
ystävänsä
kasvoillensa kumartuu.
Elsa Holmsten viim. 1735.
Suom. Johan Wacklin 1736,
uud. Wilhelmi Malmivaara 1893.
Virsikirjaan 1938.

12 VIRSI 572

1. Taas kukkasilla kukkulat,
oi Herra, kaikki vyötät
ja laumat lukemattomat
taas laitumilla syötät.
Näin kaikki maa nyt iloissaan
sinulle laulaa kiitostaan,
julistaa kunniaasi.
2. On täynnä vettä virtasi,
janoiset siitä juotat
ja runsaan siunauksesi
maan kasvulle nyt tuotat.
Lehteen ja kukkaan, Luoja, saat
auringon nousun, laskun maat
iloksi ihmisille.
3. Taas, Herra, askeleistasi
maa uhkuu muhevuutta.
Ajallaan annat sateesi,
saa pellot voimaa uutta.

Näin, Herra, vuoden kaunistat
ja työmme siunaat, vahvistat,
suot nousta kultaviljan.

4. Jumala, hiljaisuudessa
sinua Siion kiittää.
Kansaasi siunaat rauhalla,
kaikille armo riittää.
Anteeksi annat velkamme,
pois nostat raskaan kuormamme,
me siitä riemuitsemme.
5. On autuas, ken olla saa
Jumalan kartanoissa,
ylistää Luojan kunniaa
pyhien asunnoissa,
kun hyvyydellä huoneesi,
rauhalla läsnäolosi
ravitset, Herra, meitä.

Elias Lönnrot psalmin 65 pohjalta 1871.
Virsikirjaan 1886.

13 VIRSI 557

1. Sinun luoksesi, Jeesus, nyt tulla suo,
yön varjot kun päivän jo voittaa.
Taas yön lepo rauhaa meille tuo,
vain luonasi valkeus koittaa.
Suo loppu kerran kuolossa autuas.
2. Olen kaskysi rikkonut, tiedän sen,
ja murhetta sinulle tuotan.
Nyt tuomion, Herrani, ansaitseen,
vaan toivossa ristiisi luotan.
Suo loppu kerran kuolossa autuas.

3. Anna päiväni kulkea kanssasi
ja yön yli rauhassa maata.
Suo, että ei henkeni nukkuisi,
ettei saisi kilvoitus laata.
Suo loppu kerran kuolossa autuas.

Aukusti Oravala 1937. Virsikirjaan 1938.

14 VIRSI 552

1. Mua siipeis suojaan kätke,
oi Jeesus, Herrani,
suojassas suo mun olla,
jos kuinka kävisi.
Sä kaikeks tule mulle
valollas, neuvoillas,
suo joka päivä elää
mun yksin armostas.
2. Suo anteeks kaikki synnit,
puhdistä verelläs,
luo minuun uusi mieli,
pyhitä Hengelläs.
Ja meidät suuret, pienet
sun sulje suojahas,
yö rauhainen suo meille,
oi Jeesus, laupias.

*Lina Sandell 1865. Suom. 1900.
Virsikirjaan 1938.*

15 VIRSI 312

1. Muistan päivää autuasta,
jolloin Jeesus löysi mun,
syntein tähden tuomitun,
tilastani kauheasta
nosti minut olalleen,
otti aivan omakseen.

2. Maistaa Herra mun jo antoi,
kuinka onkaan suloinen
läsnäolo Jeesuksen.
Syntini hän kaikki kantoi,
päästi alta orjuuden
lahjoitaen autuuden.
3. Armo suuri Vapahtajan
aarteekseni tullut on,
se on katoamaton.
Jääköön tyhjä riemu ajan,
hänessä on iloa,
ihmeellistä lepoa.
4. Hän on turva turvattoman,
hän on apu kiusatun,
lohduttaja vaivatus.
Milloin vuoksi huolettoman
vaelluksen horjahdan,
toivon hänen nostavan.
5. Hän on ilo itkeväisten,
väärien vanhurskaus,
hän on tyhmäin viisauus.
Rikkaus hän kerjäläisten,
hän on pyhyys kurjimman,
hyvyys kaikkein huonoimman.
6. Hän on minun paimeneni,
minä hänen lampaansa,
kuulun hänen laumaansa.
Häntä kaipaa sydämeni,
hänen seurakunnassaan
laitumella käydä saan.
7. Jeesus, rohkeutta anna,
että sinun kanssasi
kilvoittelen matkani.

Autuaitten joukkoon kannan
ylistämään sinua
uuden virren riemulla.

Suomalainen 1790. Virsikirjaan 1938.

16 VIRSI 329

1. Kiitos nyt Herran!
Hän korkein on kuninkahamme.
Pyhänä soikohon
nimensä veisatessamme.
Oi kristityt,
hartaalla mielellä nyt
soikohon hallelujamme!
2. Kiitos nyt Herran!
Hän kaiken on alku ja luoja.
Siipeinsä varjossa
meillä on turva ja suoja.
Huomaatko sen,
kuinka on uskollinen
armon ja autuuden tuoja?
3. Kiitos nyt Herran!
Hän elämän meille on luonut.
Hän terveen ruumiin ja
mielen on lahjaksi suonut,
myös sairaille,
kaikille särkyneille
turvan on sanassaan tuonut.
4. Kiitos nyt Herran!
Hän siunaten töitämme johtaa
antaen armonsa
auriongon päällemme hohtaa.
Muistakaa vaan
nyt hänen rakkauttaan
meitäkin, lapsiaan, kohtaan.

5. Kiitos nyt Herran,
kun nimeensä luottaa me saamme,
eläissä, kuollessa
turvata Vapahtajaamme.
Jeesus hän on,
hänelle kaikukohon
kiitos ja kunnia! Aamen.

Joachim Neander 1680.

*Suom. Knut Legat Lindström 1867.
Virsikirjaan 1886.*

17 VIRSI 631a

1. Oi Herra, jos mä matkamies maan
lopulla matkaa nähdä sun saan!
Oi, jos mä kerran
näkinsin Herran
kunniassaan!
2. Sinua kaipaa sydämeni,
sun puolees huuataa mun henkeni.
On yksin tästä
sen ikävästä
kyyneleni.
3. Muut kaikki hylkää, vaan sinä et.
Autuuden särkyneet sydämet
sinulta saavat,
sä luet haavat
ja kyynelet.
4. Mua auta, Herra, mä toivon vaan,
vaikkei ois toivoa ollenkaan.
En päästä sua,
ennen kuin mua
käyt siunaamaan.

5. Oi Herra, suothan sä minulle
sun amos voimaksi matkalle.
Anteeksi anna,
mua nosta, kannan,
vie perille!
6. Oi saanhan joukkoon autuaitten
kanss' ystäväini ja omaisten
mä päästä kerran
luo armon Herran.
Oi saanhan sen!

Wilhelmi Malmivaara 1903.

Virsikirjaan 1938.

Recording data: 2002-06-11/14 at the Church of the Cross (Ristinkirkko), Lahti, Finland

Balance engineer/Tonmeister: Martin Nagorni

Neumann microphones; Studer Mic AD microphone pre-amplifier; Yamaha O2R mixer;

Genex GX 8000 MOD recorder; Stax headphones

Producer: Rita Hermeyer

Digital editing: Rita Hermeyer

Cover texts: © Pekka Särkiö 2002, Jan-Erik Lindqvist 2002 and Sinfonia Lahti

Front cover painting: Albert Edelfelt, *Lapsen ruumissaatto*, 1879, Ateneum, Helsinki.

Photo: Kuvataiteen keskusarkisto/Hannu Aaltonen

Photographs of the orchestra and Osmo Vänskä: Eastpress Oy/Seppo J.J. Sirkka, Porvoo, Finland

Other photographs: Maarit Kytöharju/MIC (Ilkka Kuusisto, Herman Rechberger, Olli Kortekangas);

Iiris Bask (Jaakko Kuusisto); Soile Siltanen (Harri Ahmas)

Front cover design: Oy Fg-Naxos Ab/Jan Vaaka

Booklet preparation: Oy Fg-Naxos Ab/Rauno Liukkunen

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd., Saltdean, Brighton, England

Colour origination: Markprint Oy, Lahti, Finland

BIS CDs can be ordered from our distributors worldwide. If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, S-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30 • Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40 • e-mail: info@bis.se • Website: www.bis.se

© & © 2002, BIS Records AB, Åkersberga.

Under perioden 2002-2005 erhåller BIS Records AB

stöd till sin verksamhet från Statens kulturråd.

**The Lahti Symphony Orchestra is supported in this recording project
by the Finnish Performing Music Promotion Centre (ESEK)**

Lahten kaupunginorkesteri
Lahti Symphony Orchestra

Sinfonia Lahti

Taiteellinen johtaja / Artistic director: Osmo Vänskä

*Säveltäjät / Composers: Joonas Kokkonen (1921-1996), kunniajäsen / honorary member
Kalevi Aho, Lahten kaupunginorkesterin nimikkosäveltäjä / composer-in-residence*

Intendentti / General manager: Tuomas Kinberg

Osoite / Address: Lahten kaupunginorkesteri, Sibeliustalo, 15140 Lahti

www.lahti.fi/symphony

Osmo Vänskä
&
Sinfonia Lahti

